

KVY Rytkönen Riikka(SM), Hämäläinen 20.12.2016
Mari(UM), Sutter Sanna(UM),
Gras Jutta(UM), Pitkäniitty
Matti(UM)

Asia

OSA; Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 8.-9.12.2016 Brysselissä, SISÄASIAT

Kokous

Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 08.12.2016 - 09.12.2016

Yhteiseen eurooppalaiseen turvapaikkajärjestelmään (CEAS) liittyen hyväksyttiin Eurodac-asetusehdotusta koskeva neuvoston osittainen yleisnäkemys. Osittaista yleisnäkeystä eivät voineet hyväksyä PT, UK, FI ja AT. Myös ES piti hyväksyntää ennenaikaisena.

Rajanylitystietojärjestelmää (Entry-Exit) koskeva edistymisraportti esiteltiin ministereille. Esille nousi oleskeluajan laskentaa koskeva kysymys. Muutama jäsenvaltio nosti myös esiin EU-kansalaisten rajanylitysten rekisteröinnin tarpeellisuuden. Komissio muistutti asiaan liittyen suhteellisuusperiaatteesta ja totesi asian vaativan vielä tarkempaa tarkastelua. Komissio toivoo, että neuvoston yleisnäkemys saadaan valmiiksi tämän vuoden aikana.

Muuttoliikkeestä käytiin tavanomainen, aiemmin sovittujen toimien täytäntöönpanoa koskeva keskustelu. Erityisesti EU-Turkki -yhteistyön jatkamista painotettiin. Puheenvuoroissa kiinnitettiin huomiota Kreikan saarten tilanteeseen, edelleen liikkumisen estämiseen ja palautusten tehostamiseen. Useissa puheenvuoroissa annettiin konkreettisia lupauksia asiantuntijoiden määristä ja peräänkulutettiin asiantuntija-avun antamista myös käytännössä.

Terrorismin vastaisen työn osalta keskusteltiin Ranskan ja Saksan yhteiskirjeestä liittyen lainvalvontaviranomaisten ja sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajien väliseen yhteistyöhön sekä EU:n terrorismin vastaisen työn koordinaattorin (CTC) asiakirjasta liittyen palaavia vierastaisielijoita koskeviin politiikkavaihtoehtoihin. Terrori-iskujen seurausten hallinnan osalta keskusteltiin pelastuspalvelun valmiuksien ja toimien kehittämisestä sekä yhteistyön tehostamisesta hätä- ja turvallisuuspalvelujen kanssa.

Käynnissä olevat lainsäädäntöhankkeet esiteltiin ministereille. Pj nosti esiin EU-kansalaisten systemaattiset rekisteritarkastukset sekä viisumivapauden keskeytysmekanismiin, joista saavutettiin tällä viikolla sopu trilogiassa.

PJ kertoi joulukuun alun EU:n ja Yhdysvaltojen oikeus- ja sisäasioiden alan ministerikokouksesta sekä tulevasta EU:n ja Länsi-Balkanin maiden vastaavasta kokouksesta, joissa molemmissa terrorismin torjunta ja turvallisuuden vahvistaminen ovat keskeisiä keskustelun aiheita. KOM informoi EU:n internetfoorumista, jossa oli korkealla tasolla keskusteltu keinoista poistaa internet-sivuilta terroristisisältöjä ja tuottaa vaihtoehtoisia tietoa.

MT esitteli työohjelmaansa. Prioriteetteina säilyvät muuttoliike ja turvapaikka-asiat, rajavalvonta, ulkosuhteet, sisäinen turvallisuus sekä tietojärjestelmät.

B. PERJANTAI 9. JOULUKUUTA 2016 (klo 9.30)

SISÄASIAT

Lainsäädäntökäsittelyt

10. Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistus ja uudelleensijoittaminen

- a) **Dublin:** Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta (uudelleenlaadittu teksti)
- b) **Vastaanotto-olosuhteet:** Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (uudelleenlaadittu teksti)
- c) **Vaatimukset:** Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiselle kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle ja myönnetyn suojelun sisällölle sekä pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta 25 päivänä marraskuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta
- d) **Menettely:** Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta
- e) **Uudelleensijoittamiskehys:** Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin uudelleensijoittamiskehyksen käyttöönotosta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 516/2014 muuttamisesta
= Tilanneselvitys
14708/16 ASILE 80 ASIM 157 RELEX 972 CODEC 1704
- f) **Eurodac-järjestelmä:** Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 tehokkaaksi soveltamiseksi, laittomasti oleskelevan kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön tunnistamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä (uudelleenlaadittu)

- = Osittainen yleisnäkemys
15119/16 ASILE 86 EURODAC 23 ENFOPOL 448 CODEC 1801
- g) **Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO): Ehdotus** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin turvapaikkavirastosta ja asetuksen (EU) N:o 439/2010 kumoamisesta
- = Tilanneselvitys
14106/1/16 REV 1 ASILE 72 CODEC 1592 CSC 347

PJ totesi, että Eurodac-ehdotusta koskevasta neuvoston osittaisesta yleisnäkemyksestä huolimatta ehdotukseen olisi tarvittaessa mahdollista palata eri tietojärjestelmien kehittämisestä ja niiden yhteentoimivuudesta johtuvista syistä.

KOM kertoi tukevansa CEAS-paketin edistämistä hakijoiden edelleen liikkumisen estämiseksi ja jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmien yhdenmukaistamiseksi. Yhdenmukaisuus helpottaisi suojelun antamista sitä tarvitseville ja neuvotteluja kolmansien maiden kanssa. Uudelleensijoittamiseen liittyen **KOM** totesi, että jäsenvaltioiden osallistuminen ja sen taso olisivat kansallisesti päätettävissä. **KOM** kertoi tukevansa neuvoston yleisnäkemyksen saavuttamista Eurodac-ehdotuksessa. Oman kantansa lainvalvontaviranomaisten pääsyn helpottamiseen **KOM** ilmoittaisi vasta sen jälkeen, kun EP:n kanta on tiedossa. **KOM** piti monitorointia EASO-asetuksen olennaisena osana, joka edistäisi luottamusta ja mahdollistaisi oikea-aikaisen varautumisen. Monitorointi antaisi tietoa siitä, millaista tukea virastolta kulloinkin tarvitaan. **KOM** rohkaisi neuvostoa saattamaan Eurodac- ja EASO-keskustelut päätökseen vuoden loppuun mennessä.

PT totesi, että Eurodacia koskeva osittainen yleisnäkemys on ennen aikainen. Ennen sen hyväksymistä olisi edettävä pitemmälle kaikkien eri tietojärjestelmien kehittämisessä, jotta niiden yhteentoimivuus voitaisiin taata.

UK ilmoitti, ettei tässä vaiheessa voi yhtyä osittaiseen yleisnäkemykseen. Turvallisuuden vahvistamiseksi **UK** toivoi ehdotettua pitemmälle meneviä helpotuksia lainvalvontaviranomaisten pääsulle Eurodac-järjestelmään, mukaan lukien rikosluettelon laajentaminen. **UK** ilmoitti, että heillä on asiassa parlamenttivarauksia.

Suomi tuki Eurodac-järjestelmän kehittämistä ja kertoi ymmärtävänsä syyt myös lainvalvontaviranomaisten pääsyn helpottamiselle, mutta totesi asiaan liittyvät merkittävät oikeusturva- ja henkilötietosuojaa koskevat kysymykset. **FI** kertoi kansallisen kannanmuodostuksen olevan yhä kesken, eikä siksi voinut hyväksyä osittaista yleisnäkemyksiä.

AT kertoi yhtyvänsä **PT** ja **UK** puheenvuoroihin.

ES totesi tukevansa yleisesti osittaisen yleisnäkemyksen saavuttamista, mutta toivoi, että jatkossa myös alfanumeerista dataa koskeva ehdotus otettaisiin mukaan. **ES** korosti myös tarvetta eri tietojärjestelmien kehittämiseen rinta rinnan.

PJ totesi, että osittainen yleisnäkemys Eurodacin osalta on hyväksytty.

11. Rajanylitystietojärjestelmä (EES)

- a) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä asetuksen (EY) N:o 767/2008 ja asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta

- b) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 2016/399 muuttamisesta rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta
 = Tilanneselvitys
 15350/16 FRONT 481 VISA 391 CODEC 1845 COMIX 812

Todettiin sekakomiteassa käyty keskustelu

12. Muut asiat

- Puheenjohtajavaltion tiedotus käsiteltävinä olevista säädösehdotuksista

Todettiin sekakomiteassa käyty keskustelu.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

7. A-kohtien luettelon hyväksyminen
 15125/16 ADD 1 PTS A 102

A-kohdat hyväksyttiin.

13. Muuttoliike

- = Täytäntöönpano¹

PJ totesi keskittyttävän täytäntöönpanoon. Yksi PJ-maan prioriteeteista on ollut Euroopan raja- ja merivartiosto -asetuksen (EuRMV) täytäntöönpano, mistä Frontex kertoo tarkemmin. Lisäksi kuullaan, miten kumppanuuskehyksen puitteissa on edistytty kompaktimaiden kanssa. Itäisen Välimeren reitillä tulijamäärät ovat vähäisiä, TR tekee oman osuutensa EU-TR –julkilausuman mukaisesti. On seurattava tilannetta ja tuettava Kreikkaa ja komissiota. Keskisen Välimeren reitillä tulijamäärät ovat nousseet 20 %. Sääolosuhteiden vuoksi määrät vähenevät loppuvuotta kohden. Tarvitaan tietoa Frontexin ja EASO:n asiantuntijatarpeista ensi vuodelle. EASO:lle luvattiin jo lokakuussa lisää asiantuntija-apua ja tästä on pidettävä kiinni. Sisäisissä siirroissa ollaan edelleen kaukana tavoitteesta. KOM:n IRMA-tietojärjestelmä tekee palautuksia koskevasta tiedonkeruusta systemaattisempaa.

KOM/Avramopoulos totesi, ettei vallalla ole enää kriisimieliä kuten vuosi sitten, mutta tilanne on edelleen kovin herkkä. Ulkorajojen valvonnassa on saavutettu edistystä, mm. 1 500 asiantuntijan interventiopooli. Lähes kaikilta tulijoilta otetaan sormenjäljet ja heidät rekisteröidään. Tämän vuoksi KOM on päättänyt keskeyttää Italiaa ja Kreikkaa koskevat rikkomusmenettelyt. Europol tekee hyvää yhteistyötä hotspotteissa. EL:n pohjoisrajan valvontaa on valmisteltu yhdessä EL:n kanssa. IT soveltaa kuudessa satamassa hotspot –mallia ja avaa pian uusia hotspotteja. IT:n on varmistettava, että hotspotteja koskevia menettelyohjeita sovelletaan kaikkiin tulijoihin; tämä on tärkeää, kun tulijoita on jo enemmän (173 000) kuin edellisvuonna.

Keskisen Välimeren reitillä pääosa tulijoista ei lähtökohtaisesti ole suojelun tarpeessa. Myös Kreikkaan saapuvista entistä suurempi osa on muita kuin suojelun tarpeessa olevia. Tästä syystä tarvitaan tehokkaampia palautuksia. Kuluvan vuoden aikana on keskitytty tiettyihin kolmansiin maihin. Afganistanin kanssa on solmittu sopimus (JWF, Joint Way Forward) ja palautuslentoja tehdään ennen vuoden loppua. Nigerian kanssa neuvotellaan takaisinottosopimuksesta, ja EU:n ja Malin välinen palautuksia koskeva sopimus (Standard Operating Procedures) hyväksyttiin tänään. Palautusten suhteen pitää tehdä enemmän myös kansallisesti. On katsottava yhteyttä turvapaikkamenettelyjen ja palautusten välillä, jotta estetään kielteisen päätöksen saaneiden katoamiset. Pitää myös hyödyntää Frontexin paluutoimistoa.

¹ Schengenin säännöstöön osallistuvien valtioiden ollessa poikkeuksellisesti läsnä.

Lisäksi tarvitaan laillisia väyliä: uudelleensijoittamisessa on heinäkuun päätelmien osalta edistytty hyvin, 1:1 –järjestely TR:n kanssa on käynnissä. Myös muutoin on tehtävä kaikkemme, jotta EU-TR – yhteistyö säilyy. Käytännön tasolla yhteistyö toimii, tulijoita on noin 100/vrk. Palautuksia TR:iin on ollut vähän ja EL:n hotspotit ovat ylikansoitettuja. Tilanteeseen pyritään puuttumaan koordinaattori Verweyn 8.12. antaman yhteisen toimenpidesuunnitelman avulla, jolla pyritään parantamaan turvapaikkahakemusten käsittelyä, turvallisuustilannetta ja vastaanotto-olosuhteita.

Sisäisten siirtojen määrät ovat viime kuussa kasvaneet ja tätä on syytä pitää yllä. Tarvitaan 2 000 siirtoa EL:sta ja 1 000 IT:sta per kk. Jäsenmaiden on tehtävä enemmän sisäisissä siirroissa ja annettava nopeasti lisää asiantuntijoita. EASO palkkaa lisää paikallisia asiantuntijoita, mutta se ei ole syy jäsenmaille olla vastaamatta virastojen pyyntöihin. EASO:n tilanne loppuvuotta kohti mentäessä on huolestuttava. Jäsenmaat sanovat antavansa tukea virastoille, mutta sen pitäisi näkyä myös kentällä.

EU:n ei pidä antaa tilaa populistisille ajatuksille. Keskeistä populismin vastustamisessa on kotoutuminen. Tänään hyväksyttävät kotoutumista koskevat päätelmät ovat tärkeitä ja jäsenmaiden tukea kotoutumista koskevan toimenpidesuunnitelman toimeenpanolle tarvitaan.

EASO/Carrera painotti puheenvuorossaan kolmea S:ää: speed, security ja staff. EASO on osallistunut yhteisen toimenpidesuunnitelman laadintaan, jotta turvapaikkahakemusten käsittelyä nopeutetaan, ei kuitenkaan päätösten laadun kustannuksella. Lesvoksen tuhoutuneet tilat saadaan pian uudestaan käyttöön. EL on vahvistanut poliisivoimia saarilla ja tilanne on tältä osin kunnossa. EASO on jakanut paperin innovatiivisista tavoista, joilla työtä voitaisiin kehittää. Asiantuntijoille asetetut edellytykset ovat olleet liian korkeat ja nyt tarjotaan mahdollisuutta antaa junior experts, jotka EASO kouluttaa. Turvapaikkainterventioopoleja on alettu koota. Lisäksi EASO toivoo tietoa niistä kansallisten hallintojen asiantuntijoista, jotka maahantulijoiden määrän vähennettyä eivät enää jatkossa ole jäsenmaiden hallintojen palkkalistoilla ("independent experts"). EASO palkkaa myös paikallisia asiantuntijoita. Edellä kerrotut toimet eivät kuitenkaan korvaa jäsenmaiden solidaarisuustoimia.

Frontex/Leggeri kertoi uuden mandaatin mukaisen täytäntöönpanon menevän oikeaan suuntaan. Nopean toiminnan interventiopooli (1 500) saatiin valmiiksi määräaikaan 7.12. mennessä. Tämän lisäksi jäsenmaat ovat kontribuoineet tavanomaisiin operaatioihin, joiden osallistumistaso on pysytettävä nykyisellään. Paluita monitoroivien henkilöiden pooli on myös työn alla. Haavoittuvuusarvioinnin metodologia on hyväksytty. Frontex on palauttanut kuluvana vuonna 10 000 henkilöä, palautuslentoja on ollut yli 210. Valituksia ei tähän mennessä ole tehty. Rannikkovartiostoa tarkastellaan yhdessä virastojen ja kolmen pääosaston kesken. Myös kolmasmaayhteistyötä on kehitetty. Rekrytoinneista seuraavien 12 kk kuluessa annetaan pian lisää tietoa ja jäsenmailta toivotaan apua tämän tiedon levittämisessä. On tärkeää, että Frontexiin saadaan henkilöstöä kaikista jäsenmaista.

Keskustelussa erityisesti EU-Turkki -yhteistyön jatkamista painotettiin. Puheenvuoroissa kiinnitettiin huomiota Kreikan saarten tilanteeseen, edelleen liikkumisen estämiseen ja palautusten tehostamiseen. Useissa puheenvuoroissa annettiin konkreettisia lupauksia asiantuntijoiden määristä ja peräänkulutettiin asiantuntija-avun antamista myös käytännössä pelkkien lupausten sijaan. Kreikan saarilla oleskelevien turvapaikkahakemusten käsittely pitää saada nopeammaksi, jotta palautukset saadaan käyntiin. Kaikkien sitoutuminen on tärkeää. EU:n ei pidä sietää tai ruokkia populismia. On aika yrittää löytää yhdessä ratkaisuja. On autettava myös ilman huoltajaa olevia alaikäisiä ja muita haavoittuvassa asemassa olevia. Esillä oli myös yhteistyö kolmansien maiden kanssa, on pureuduttava lähtöön vaikuttaviin syihin. Tarvitaan koordinaatiota ja jäsenmaiden vahvaa tukea.

Suomi totesi apua annetun EASO:lle ja Frontexille, ja avun antamista jatketaan myös tulevana vuonna. FI kiinnitti huomiota DK:n tavoin turvallisuustilanteeseen sekä pyydettyjen asiantuntijoiden profiileihin. FI otti kiinnostuneena vastaan tiedon EASO:n koulutusohjelmasta. FI painotti kaikkien jäsenmaiden osallistumisen tärkeyttä sisäisiin siirtoihin ja uudelleensijoittamiseen. FI on ottanut vastaan noin ½ omasta sitoumuksestaan ja sillä on edellytykset saada oma kiintiönsä täytetyksi

määräajassa. FI korosti tehokkaan palautuspolitiikan merkitystä ja nosti esiin Afganistanin, Irakin ja Somalian. Lisäksi FI kiinnitti huomiota EuRMV-asetuksen toimeenpanoon.

14. Terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta¹

- a) Lainvalvontaviranomaisten ja sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajien yhteistyö
= Ranskan ja Saksan yhteinen kirje
14001/16 JAI 899 COSI 180 DAPIX 197 ENFOPOL 397 COPEN 320
CYBER 125 FREMP 176 TELECOM 215
- b) Palaavat ulkomaiset terroristitaistelijat
= Toimintavaihtoehdot
14799/16 JAI 994 CT 8 CFSP/PESC 952 COSI 195 COPS 347 ENFOPOL 432
COTER 123 SIRIS 162 FRONT 454 CATS 94

PJ käsitteli molemmat alakohdat yhdessä. **DE** esitteli yhdessä **FR:n** kanssa maiden yhteisen kirjeen liittyen lainvalvontaviranomaisten ja sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajien yhteistyöhön. Tämä on molemmille mailla erittäin tärkeä asia, johon saatiin positiivista palautetta myös 8.12. oikeusasioden neuvostossa. Maiden mielestä yhteistyölle tarvitaan yhteinen lähestymistapa unionin tasolla. Tämä kysymys liittyy myös tietosuoja-asetukseen. Ratkaisevaa ei tulisi olla yrityksen laillinen sijoittautumispaikka: jollei yrityksellä ole laillista sijoittautumispaikkaa unionissa, sillä tulisi olla yhteistoimintapiste EU:n sisällä, jotta yhteistyö lainvalvontaviranomaisten kanssa mahdollistuu.

KOM/Avramopoulos totesi, että ajankohta on palaavien vierastaistelijoiden osalta nyt kriittinen. Myös kyberturvallisuuden vahvistaminen on tärkeää.

KOM/King kertoi, että sähköisen yksityisyyden alalla viranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön tulee olla tasavertaista. Samalla on varmistettava, että salausteknologia ei estä lainvalvontaa harjoittamasta tehtäviään ja tulee kehittää koulutusta ja tutkimushankkeita tältä osin. KOM:lta ei ole tulossa lainsäädäntöehdotuksia salauksen purkamiseen liittyen, mutta on varmistuttava, että asiassa päästään muilla tavoin etenemään. KOM/King halusi palata vielä lyhyesti EES-järjestelmään: sen tulee olla tehokkaasti suunniteltu, jotta se pystyy ottamaan huomioon vierastaistelijoihin liittyvät asiat. Samalla, kun suunnitellaan SIS-järjestelmän uudistuksia, tullaan keskustelemaan uudesta säännöksestä, joka koskee matkustushistorian sisällyttämisestä sellaisten henkilöiden (myös EU-kansalaisten) osalta, joista on annettu kuulutus.

EU:n terrorismin vastaisen työn koordinaattori esitteli asiakirjan palaaviin vierastaistelijoihin liittyvistä politiikkavaihtoehdoista.

- 15. **Terrori-iskujen seurausten hallinta:** Pelastuspalvelun valmiuksien ja toimien kehittäminen sekä yhteistyön tehostaminen hätä- ja turvallisuuspalvelujen kanssa
= Keskustelu
14396/16 PROCIV 77 JAI 943

PJ muistutti, että hätäpalveluiden on oltava valmiudessa mahdollisten terrori-iskujen yhteydessä. Näiden palveluiden rooli on merkittävä ja yhteistyö turvallisuuspalveluiden tasolla on tärkeää. EU-tasolla on useita käyttökelpoisia välineitä.

Keskustelussa korostettiin yhteistyön merkitystä ja asiantuntemuksen ja tiedon jakamisen tärkeyttä. On tärkeää kouluttaa toimijoita, mutta myös kansalaisia, jotka ovat ensimmäisenä paikalla, kun jotain tämän tyyppistä tapahtuu. Kokonaisvaltaisen terrorismin torjuntamallin tukeminen ja monialainen yhteistyö on tärkeää. Terrorismin lisäksi tulee varautua monentyyppisiin ongelmiin: ydin-, bakteriologisiin ja terveysuhkiin.

On tärkeää selvittää, miten paremmin pystytään hallinnoimaan iskun vaikutuksia. Terrori-iskut ovat tehneet selväksi, miten tärkeää hyvä kommunikaatio on, jonkin tyyppinen verkosto, jossa kaikki viranomaiset ovat mukana. Tämän osalta tulisi jakaa parhaita käytänteitä. Belgiassa on käynnissä pilottihanke *BeAlert*, jonka puitteissa kaikki toimijat, jotka ovat mukana, voivat lähettää ja vastaanottaa viestejä yhteisen alustan puitteissa, mukaan lukien sosiaalisessa mediassa.

PJ muistutti, kuinka tärkeää on, että yksittäiset jäsenmaat ja EU panostavat tähän toimintaan, myös rahallisesti. Koulutus, välineistö, ja keskinäinen apu, jota tulee tarjota välittömästi, ovat ratkaisevassa roolissa sekä terrori-iskujen että luonnonkatastrofien osalta.

KOM/Stylianides muistutti, että keskustelussa esiin nostettu kattava lähestymistapa on hyvin tärkeä. Kriisinhallintatiimin toimijoiden on tärkeää ottaa huomioon, kuinka keskeisessä roolissa tehokas koordinointi on. Iskut ovat usein kattavia ja tuhoisia. KOM:lla on neljä viestiä: kaikilla toimijoilla on kokemuksia jaettavanaan. Työt asian tiimoilta ovat alkaneet, ja KOM järjesti hyödyllisen workshopin syyskuussa, jossa saatiin relevantit asiantuntijat paikalle. KOM tulee jatkamaan tukeansa, on hyvin tärkeä tältä tiimoin edistää ruohonjuuritasolta saatavaa tietoa. KOM miettii myös mahdollista parhaiden käytänteiden pankin kehittämistä. Toinen tärkeä viesti on tiedottaminen ja kansalaisten kouluttaminen. Kansalaiset ovat ensimmäisenä paikalla. Kolmas viesti on, että KOM voi antaa oman hyödyllisen panoksensa. Mekanismi perustettiin, jotta voidaan tarjota jäsenmaille koordinoitua apua. Se tarjoaa puitteet hätätilanteisiin, kuten terrori-iskuihin, ja sen avulla voidaan luoda perusta vahvemmalle EU:lle tältä osin. Neljäs viesti on, että uhrit vaativat erityistä suojelua ja apua. Uhrien oikeudet ovat keskeisiä myös terrorismin torjuntaa koskevassa direktiivissä.

PJ informoi delegaatioita kokousrakennuksen alakerrassa järjestettävästä näyttelystä, jossa on esillä pelastuspalvelukalustoa ja -toimintoja jäsenvaltioista.

16. Muut asiat

- a) EU:n ja Yhdysvaltojen oikeus- ja sisäasioiden alan ministerikokous,
4. ja 5. joulukuuta 2016
= Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
15062/16 JAI 1020 JAIEX 102 RELEX 1005 ASIM 160 CT 11 CATS 96
FRONT 463 VISA 385 CYBER 142 USA 64 DATAPROTECT 104

PJ kertoi, että tapaamisessa oli todettu tiedon vaihdon ja parhaiden käytänteiden jakamisen jatkuva tarve turvallisuuden varmistamiseksi ja terrorismin vastaisen taistelun vahvistamiseksi. US oli ottanut esiin myös kysymyksen eri tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta ja EU puolestaan viisumivastavuoroisuudesta. **PJ** kertoi yhteistyön jatkuvan tiiviinä. **KOM** lisäsi taistelevansa vahvasti EU:n kannan puolesta viisumivastavuoroisuuteen liittyen.

- b) EU:n ja Länsi-Balkanin maiden oikeus- ja sisäasioiden alan ministerikokous,
(Brdo Pri Kranju, Slovenia, 15. ja 16. joulukuuta 2016)
= Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
14674/16 JAIEX 95 RELEX 966 ASIM 155 JAI 973 COWEB 136 JUSTCIV 307
EUROJUST 154 FRONT 447 ENFOPOL 421 CATS 91

PJ kertoi viikon päästä pidettävästä ministeritason tapaamisesta. Tapaamisessa ovat esillä mm. terrorismin torjunta ja aseiden salakuljetus. Hyvää yhteistyötä tullaan jatkamaan tulevana vuosina.

- c) **EU:n internetfoorumi:** Toinen korkean tason kokous, 8. joulukuuta 2016
= Komission tiedotusasia

KOM kertoi pitävänsä internetfoorum-keskustelua erittäin tärkeänä. KOM mukaan uusia työkaluja ongelmien ratkaisemiseksi löydetään: terroristisisältöä poistetaan internet-sivuilta, eikä kyse ole vain

aineiston poistamisesta, vaan myös uuden, vaihtoehtoisen sisällön tuottamisesta. KOM uskoi jäsenvaltioiden suhtautuvan asiaan myönteisesti ja kutsui ministereitä mukaan aktiiviseen toimintaan.

- d) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
= Maltan valtuuskunta esittelee

MT kertoi, että muuttoliike ja turvapaikka-asiat pysyvät prioriteetteina. MT vie eteenpäin CEAS-pakettia ja solidaarisuuskeskustelua, etenkin turvapaikkavirastoa ja uudelleensijoittamista koskevat keskustelut ovat tärkeässä asemassa. Ulkorajoihin liittyen MT haluaa taata sekä sujuvat rajamenettelyt että turvallisuuden; älykkäitä rajoja, ETIASta ja SIS-järjestelmää koskevat keskustelut ovat keskeisiä. Ulkosuhteissa MT tulee painottamaan keskusteluja lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa; kumppanuuskehys, Vallettan jälkeinen jatkotyö sekä EU–Turkki -yhteistyö ovat painopisteitä. Laillisen maahanmuuton edistämiseen liittyen MT mainitsi EU:n sinisen kortin ja työperusteiset viisumit. MT kertoi myös haluavansa vahvistaa turvallisuutta ja torjua terrorismia. Vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta sekä huumeita vastaan on taisteltava; myös psykoaktiivisia aineita koskevat keskustelut MT nosti esiin. Tietojärjestelmien kehittäminen ja yhteentoimivuus ovat niinkään MT:n agendalla.

Neuvoston istunnon yhteydessä:

SEKAKOMITEA (PERJANTAI 9. JOULUKUUTA 2016 – klo 9.30)

1. **Rajanylitystietojärjestelmä (EES)**

- a) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä asetuksen (EY) N:o 767/2008 ja asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta
 - b) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 2016/399 muuttamisesta rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta
- = Tilanneselvitys
15350/16 FRONT 481 VISA 391 CODEC 1845 COMIX 812

Ministereille annettiin tilanneselvitys rajanylitystietojärjestelmäehdotuksen käsittelystä. **Pj** nosti esiin oleskeluajan laskentakysymyksen. **Pj** uskoi, että asiaan löydetään kompromissi, mutta **COM** kuitenkin totesi, että laskentasäännön tulisi koskea vain aluetta jolla ei ole valvontaa sisärajoilla, jolloin näitä maita ei laskettaisi oleskelusääntöön. **COM** toivoi, että neuvoston kanta vahvistettaisiin vielä tämän vuoden kuluessa. Avoimia kysymyksiä ovat lisäksi kahdenväliset viisumihelpotussopimukset ja lainvalvontaviranomaisten pääsyn edellytykset.

Muutama jäsenvaltio nosti esiin EU-kansalaisten rajanylitysten rekisteröinnin tarpeellisuuden. Terrorismiin syyllistyvät ihmiset ovat EU-kansalaisia, mutta heidän liikkumisestaan ei ole mitään merkintöjä. **COM** tunnusti valvonnallisen aukon, mutta muistutti myös toimenpiteen suhteellisuustarpeesta. Ehdotusta on tarpeen tarkastella vielä tarkemmin.

2. **Muut asiat**

- Puheenjohtajavaltion tiedotus käsiteltävinä olevista säädösehdotuksista

Ministereille oli jaettu etukäteen tilannekatsaus käynnissä olevista lainsäädäntöhankkeista. **Pj** totesi, että kuluneella viikolla on saavutettu EP:n kanssa sopu EU-kansalaisten systemaattisista

rekisteritarkastuksista ulkorajojen ylityksen yhteydessä sekä viisumivapauden keskeytysmekanismista. Uusi tehokas keskeytysmekanismi suojaa jäsenvaltioita mahdollisilta viisumivapauden väärinkäytöksiltä ja se toimii myös pohjana viisumivapausprosessien edistämiseksi.

Suomen edustajat
Ministeri Risikko ja pysyvä edustaja Vierros-Villeneuve sekä muu virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat
Asiakohdittain

Liitteet

Viite

Asiasanat	järjestäytynyt rikollisuus, maahanmuutto, muuttoliike, oikeus- ja sisäasiat, osa-neuvosto, rajavalvonta, terrorismi, turvapaikka
Hoitaa	OM, SM, UM
Tiedoksi	EUE, OKM, PE, PLM, STM, TEM, TPK, TULLI, VM, VNK, VTV